

# SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold., za četrt leta 5 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četirih stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

## Po deželnih zborih.

### I.

Izmej deželnih zborov, kjer so Slovenci zastopani, je najvažnejši naš osrednji, kranjski, v katerega smo upali in upamo še, da bodo enkrat v bodočnosti pošiljali vsi Slovenci zedinjeni svoje poslance. Ako se torej na letošnje delovanje deželnih zborov oziramo, naravno je, da kranjski zbor v prvi vrsti v razglede jemljemo.

Od početka je bil zbor miren, tako, da smo se uže bali, da se tudi takoj razide. Ko bi se to bilo zgodilo, vesel bi bili samo nemškutarji in sovražniki slovenske narodnosti. Časi namreč nikakor niso taki, da bi smeli poslanci našega naroda zaviti se v spravljiv in miroljuben plašč in molčati. Zadnje leto se je v šolah in v uradih naš jezik zaničevalno odrival, zakonitost ali postavnost pri volitvah se je z nogami teptala. To je kričalo! To je povedano moralo biti. In veseli nas, da je bilo povedano pred vsem svetom.

Prvi odločni glas in protest od narodne strani je bila interpelacija zaradi goljuflj in sleparij pri zadnjih volitvah v trgovinsko zbornico. Nemškutarji so od jeze poskočili, kakor pičeni, zato ker so se zadete čutili. Ko bi se ne bili zadete čutili, uže zdavnaj bi bili morali nas, ki smo se precej po volitvah ponujali pred porotniki dokazati resničnost onih očitaj, tožiti. Tega niso storili, si storiti niso upali. Ako denes upijejo v svojih listih, da so navedene reči v interpelaciji neresnične, e zakaj se nij tožilo, zakaj se ne izdajo vsi akti, katere so preiskovalne sodnije po deželi in nekatera okrajna glavarstva naredila? Za to ne, ker bi se tako od vlade same moralo potrditi, da je stvarno vse resnično kar je narodna stranka očitala v tej interpelaciji. Volitve v trgovinsko zbornico so nezakonite, za torej ne bode nikdar noben kranjski zbor zboroval kjer bi iz te nezakonite družbe voljena poslanca sedež imela.

Namestovalec deželnega načelnika, ali kakor ga je njegov sedanjí famulus gosp. Vestenek v „Tagblattovem“ članku imenoval g. „Platzhalter“ Widman je odgovoril na to interpelacijo, izvzemši izreka, da še sodsko preiskavanje nij (!) končano, samo s frazami in nepotrebnim besedovanjem, katero gotovo ne kaže velicega državniskega talenta. Ušla mu je čez zobe beseda, da ima narodna stranka bruno v očesu, a priznal je, da vladna ali nemškutarska res nema čistega očesa, ker Widman sam je z vladnega stola videl v njej pezdir (Splitter). No, ostanimo pri tem. Vlada po Widmanu prizna, da od njene stranke vo-

litve niso bile čiste, da v očesu zakona tiči „pezdir“, in hoče to zagovarjati le s tem, da narodnej stranki očita še večji pezdir, bruno v očeh! Da, gospoda vladna, vi, ki imate zakon in zakonitost tako čuvati, da čista ostaneta, vi priznavate, da ste ga sami skalili! Kaki ste vi čuvaji zakona! Kako boste vi skrbeli in kako skrbite, da se pravni čut mej ljudstvom brani in budi?

## Prva hrvatska pevska slavnost

v Sisku o binkoštih 16—18. maja 1875.

Prijazno in razprostrano na obeh obalah slovensko-hrvatske reke Kulpe blizu njenega iztoka v našo Savo ležeče staro-slavno mesto Sisek, kjer so se Slovenci s Hrvati vred proti Turkom borili, odelo se je pretečene binkoštno praznike v slavnostno odejo, da praznično izvrši na videz mali praznik, blagoslovljenje zastave ondašnjega pevskega društva „Danice“ in ob enem praznuje prvi shod vseh hrvatskih pevskih društev. Vsa ta lepa slavnost, na katero je bil pozvan kakor mili gost tudi „Sokol“ ljubljanski izvršila se je prav lepo in krasno, ter gotovo mnogo pripomogla k utrjenju bratovske zveze, ne samo mej hrvatskimi pevsкими brati, nego posebno še v uterjenje duševne zveze mej Slovenci in Hrvati, katera se je, kakor uže lani pri otvorjevanji vseučilišča v Zagrebu, tudi letos zopet tako lepo prijavila. In v tem oziru prisojamo mi tej, in vsem bodočim enakim slavnostim posebno važnost, ker se pri taki priliki naj lepše osvedoči skupnost slovanskih bratov po rodu, ker se praktično goji ideja pobratimstva dveh enakorodnih plemen. Nij naš namen tukaj obširno popisavati vso slavnost, podati moremo le kratek obris v glavnih črtah. —

Uže soboto večer bil je ves grad praznično okinčan iz razsvetljen, ko so došla društva „Zora“ iz Karlovca, „Kolo“ iz Zagreba, „Zvono“ iz Križevca, „Dvojnica“ iz Belovara, „Jeka“ iz Samobora, „Lira“ iz Velike Gorice, koja so bile od Sisačke „Danice“ slovesno sprejete in pozdravljene s pesmijo in godbo in z bakljado spremljana v mesto. Drugo jutro v nedeljo bil je zopet 2. slovesen sprejem došlih gostov in društev „Slavulj“ iz Petrinja, „Sokol“ iz Gline, „Sokol“ iz Kostanjice in „Davor“ iz Broda, vsa ta društva podala so se potem na kolodvor, da pozdravijo od najdale došle svoje goste „Sokola“ ljubljanskega, ki je v številu blizu 40 Sokolov došel in z njim deputacija novo osnovanega „Sokola“ zagrebškega. Sprejem je bil veličansk, navdušen in prisrčen, in vhod v mesto impozanten. Godba, petje in Sokolove trobke vrstile so se mej živijo klici ljudstva. Po

končanej svečanej maši vršilo se je blagoslovljenje zastave „Danice“ v nazočnosti obeh botric zastavin in 16 praznično v belo oblečenih devic pri svečeniku, nalašč za to slavnost, pred novo zgrajeno areno postavljenem. Pevska društva zapela so skupno slavno pesem „Na proslavu barjaka“ od J. pl. Zajca. Zvečer ob 8. uri bil je slavnostni koncert v areni, pri kojem so se peli trije skupni zbori od vseh pevcev, namreč „himna pevačkemu savezu“ od Zajca, Ipavčev naš „Kdo je mar“ s spremljevanjem orkestra in Zajčeva „Iztočna zora“, pri katerem je bila prostorna arena prenapolnena. Po koncertu bil je slavnosten ples in s tem se izvršil prvi dan slavnosti.

Drugi dan zjutraj ob 10. uri bil je v mestni dvorani sestanek zastopnikov vseh pevskih društev, v katerem so se potrdila pravila pevskega saveza vseh hrvatsko-slovenskih pevskih društev, ter volil definitivni centralni odbor. Po končanem tem shodu podali so se pevci z godbo na čelu v areno, kjer je bil slaven banket vseh pevcev. Akoravno se tega niso udeležili vsi pevci, kar bi bilo želeli v prvi vrsti, bilo je prav živahno in govorila se je marsikatera lepa in krasna napitnica, posebno poudarjala se je sloga mej Hrvati i Slovenci, katera je vedno, kadar je bila omenjena v kakem govoru, našla navdušen odmev. Pevske produkcije našega „Sokola“ bile so tukaj, kakor povsod, kjer je bila prilika oglasiti se, navdušeno sprejete. Isti dan zvečer bila je še vožnja po parobrodu, drugo jutro pa slovesen odhod gostov, koje je spremlila „Danica“ z godbo na kolodvor. „Sokolova“ zastava bila je z venci in šopki od krasotic bogato obdarjena.

Vsa ta lepa slavnost služi na veliko čast mestu Sisku, društvu „Danici“, marljivemu njenemu predsedniku gospodu Pavlici in odboru slavnosti, kake male hibe in pomanjkljivosti pa se pri taci velikih slavnostih navadno lahko prigode, a nikakor ne smejo kaliti splošne zadovoljnosti. V privatnih hišah ustanovljeni in pogostovani gostje, posebno naši „Sokoli“ kot slovenski bratje imeli so priliko zopet spoznavati hrvatsko gostoljubnost in prijaznost prijateljsko nasproti gostu svojemu. Ob enem pa se je izjavila želja, katero je tudi pri banketu izrazil starosta „Sokolov“, da bi nam Slovincem skoraž bila prilika povrniti na naši domači zemlji našim bratom dvakratni njih prijazen sprejem Slovencev. Znamenito je, da se je ravno v Sisku praznovala prva pevska slavnost, v istem mestu, odkoder je zasijalo Hrvatom po pregnanih listih „Zatočniku“ in „Pozoru“ v boji proti Rauchovemu nasilstvu, solnce svobode, katero jih ogreva, da se mogó veseliti obstanka svojega in



mirno razvijati duševne moči svojega naroda. Z radostjo se je vzelo na znanje, da se tudi pri nas dela za povzdigo pevstva, da se na pr. snuje pevsko društvo v Trstu, da name-  
ravajo vsa goriška pevska društva združiti se v zvezo itd., ter navdušeno se je napijalo bodočemu pevskega savezu slovensko-hrvat-  
skemu. In res bi bilo potrebno, in za na-  
rodno našo stvar neizmerno korist-  
no, da se organizira pevstvo pri nas, da bomo  
tudi mi Slovenci mogli kmału praznovati  
enako slavnost, kakor je bila ravno minola  
v Sisku. J. N.

(Dopolnujemo to poročilo z nekaterimi  
stavki iz hrvatskega „Obzora“. Ta glavni  
list hrvatske narodne stranke mej drugim  
poroča: „Gosp. Pavlica nazdravi pjevačkim  
društvam i milim gostom slovenskomu  
i hrvatskomu „Sokolu“. G. Noli u ime slo-  
venskoga Sokola odzdravi i vatrenim go-  
vorom izreče nadu, da će slovenski na-  
rod ipak jednom izvojevati svoju  
pobjedu (zmago), jer da se je i u njem  
probudila silna svijest narodna, samo što  
ju pohlepa njemačkih kulturtragera nemilo,  
nu tek prividno prigušuje. G. dr. Fon od-  
zdravi od strane hrv. „Sokola“. Hrvat g.  
Šenoa nazdravi gradu Sisku, gdje je već  
Ljudevit Posavski u slozi za slovenskom  
vojskom oborio Franke, gdje se ista složna  
dva naroda toliko puta poboriše s Turci na  
obranu vjere i prosvjete i gdje se opet sa-  
staju Slovenci sa svojim hrvatskom  
braćom, kojim mora da i budućnost  
bude zajednička. G. dr. Kontak na-  
zdravi domovini, kojoj želi v narodnoj borbi  
izvojevati celokupnost, a u borbi za slobod-  
nom samostalnost i neodvisnost. G. Zahar  
nazdravi slovenskim skladateljem Ipavcu  
i Jenku, koji su (takodjer svojim skladbami  
dizali duh narodnosti i slobode. I  
tako se zdravice redahu, dok neki gostovi  
ne otidjoše večernim vlakom kući“. — Sicer  
pa primeri izvrstno resnično končno opombo  
našega zabrebškega dopisnika v tej številki.  
Uredn.)

## Politični razgled.

### Notranje dežele.

V Ljubljani 22. maja.

**Štajerski** namestnik Ktšek se je  
vsled svoje nerodnosti ob zadnjih hrupih v  
Gradcu pri dvoru tako zameril, da ga mi-  
slijo odpraviti in moravskega nam. barona  
Possingerja na njegovo mesto deti.

**Rusini** so čudni ljudje in dostikrat  
prav politične šalobarde. V gališkem dežel-  
nem zboru je 21. rusinski poslanec Krzya-  
novski stavil nasvet, naj se po galiških šol-  
lah več nemško uči. Iz sovraštva do Polja-  
kov se ti Rusini vežejo z dednim sovražni-  
kom Slovanstva, z Nemcem!

**Slovaške** „Nar. Noviny“ prinašajo  
skoraj v vsakej številki dopise o pristopu  
Slovakov k „češkej matici“, od kar so jim  
Magjari zatrli njihovo. V enem tacem do-  
pisu se piše: „Tega leta je umrl v lipov-  
skeji stolici star ud „matice češke“, naš na-  
rodni veteran Bělopotocky-Fehérpataki, ki  
je v hudih dobah od leta 1830.—1860., zaje-  
maje moči iz tega prebogatega vira, pri nas  
deloval tako blagodarno, ter v mnogih raz-  
netil iskro narodne zavesti in je probudil. Vsled  
tega in po izgledu naših velikanov Kollar-ja  
in Šafaříka se i mi obračajmo k slavnej  
„matici češkej“, mnogobrojno pristopujmo k  
njej za ude, okrepečujoč se z bogatimi plodi  
duha tekočimi iz njihove reke, ohranimo naš  
narod, ter ga pripeljimo do popolnega iz-

poznanja samega sebe in na stopinjo izo-  
braženosti ostalih narodov v Evropi“.

### Vnanje države.

**Francoški** pravosodni minister Du-  
faure je predložil skupščini postavo o vo-  
litvi senatorjev. — Thiers se misli tudi v  
senat voliti dati, da prevzame predsedništvo.  
Orleanci se zaradi tega nanj jezé, ker bi  
bili radi vojvodo d'Aumale na to mesto  
spravili.

**Karlisti** so se 13. t. m. prikazali  
pred Guefarijo, ter hoteli mesto z naskokom  
vzeti. Z okolnih vrhov so vrgli v mesto 380  
bomb in 800 granatov. Tvrdnjava San Anton,  
podperana po strelbi vojnih parnikov „Con-  
suelo“, „Africa“ in „Seguna“, je odbila  
karlistični naskok. Prva dva parnika so  
karlisti zelo z hudo strelbo poškodovali, na  
„Africa“ je bilo 8 pomorščakov ranjenih in  
1 ubit. Don Carlos je osobno komandiral.  
Vladna armada ima sedaj 80—82.000 mož.  
Karlisti pak pravijo, da imajo 45 polkov  
ali kacic 45.000 mož. Karlisti so vrhu tega  
uvrstili mej vojščake vse mlade ljudi od 18.  
do 27. let meseca aprila po provincijah,  
katere so sedaj njihova last.

**Pruska** gospodska zbornica je tudi  
sprejela premembo ustave v znanej proti-  
katoliškej smeri.

## Dopisi.

**Iz tržaške okolice** 18. maja  
[Izv. dopis.] Veliko in skoraj preveč se je  
uže po časnikih pisarilo o okrajnih paših,  
od našega mestnega magistrata po našej  
okolici nalašč postavljenih, da bi slovensko  
narodnost zatrli, slovensko ljudstvo terorizi-  
rali, in ako bi mogoče bilo, celó uničili, kar  
pa upamo, da se jim ne bode nikdar po-  
srečilo. Nezaslišano in neprenosno je pa  
surovo obnašanje ljutega slovenožrca Lukše.  
Ta presega uže vse meje nepostavnosti, in  
kljub vsem pritožbam do mestnega magi-  
strata, do starešinstva, do c. kr. deželne  
vlade — vse nič ne pomaga. Vsi ti imajo  
ušesa zaprta, da nečejo slišati pritožeb zve-  
stih podložnikov države, mirnih in krivično  
zatiranih slovenskih okoličanov. Verjemite  
mi, da, ako bi se kateri hotel sam na tanko  
o vseh prestopkih in o krutem obnašanju  
tega sovraga podučiti, ta bi si moral misliti,  
je-li res mogoče, da se to godi v liberalnej  
Avstriji, v 19. veku, pred nosom c. kr. de-  
želne vlade, katere dolžnost bi vendar  
bila, čuvati nad zakoni in varovati pravice  
državi zmirno zvestih slovenskih okoličanov!

Ne verjamem, da se v Bosni in v Her-  
cegovini, turški paše hujše obnašajo proti  
kristijanom! In vendar kakor se misli, bi  
c. kr. avstrijska vlada rada „osrečila“ za-  
tirane Slované osvobodivši jih od turškega  
jarma, svoje Slované pa pusti uklenene v  
verigah sužnosti laških in lahonskih mo-  
gotcev. Pino, c. kr. Pino, kaj ste gluhi in  
slep, da ne vidite, kaj se okolo vas godi?  
Bodete še dalje poslušali nasvete Rinaldinija  
in kompagnije, kateri nimajo za las bolj-  
šega čutja za nas Slovence, kakor ga imajo  
Hermet et tutti quanti tiste stranke, ki ima  
blagost in zlo v rokah celega mesta in oko-  
lice. Mi slovenski okoličani smo stavili ve-  
liko upanja v osobo c. kr. deželnega gla-  
varja g. Pina, ker se nam je pravilo, da je  
energičen in Slovincem pravičen mož. Ali  
žali bože, dozdej nijsem zapazil le za las,  
da bi se bilo na boljše obrnilo. Vse je pri  
stare, in dokler ga bodo obdajali taki sve-  
tovalci, kakor sem enega prej omenil, nij  
upanja, da bode boljše. Torej g. baron Pino

skušajte se sami pri nas prepričati, kako  
se po tržaškej okolici godi, kaj ta ali oni  
okrajni načelnik dela. Vi ste cesarjev  
namestnik, skrbite, da se odvrno krivice, ki  
nas tarejo. Zagotavljam vas, da mi jih ne  
bodemo mogli više prenašati; lojalno ljud-  
stvo je nejevoljno in celo razkačeno. Znamo  
vam je, da vse naše prošnje do mestnega  
starešinstva nič ne pomagajo. Zadnjo sto-  
pinjo, ki jo mislijo okoličani v tej zadevi  
storiti, je še en tabor. Tam se boste to-  
liko vi, kakor mestno starešinstvo lahko pre-  
pričali, da cela masa ljudstva prosi po-  
moči zoper te krivnike po legalnem potu.  
Torej opozorujemo vas, g. namestnik, po-  
magajte dokler je še čas. Ako bi se pozneje  
utegnile kake nerednosti pripetiti, mi po-  
stavo spoštujoči okoličani ne bomo tega  
krivi. Dalje ne more in ne smé več trajati  
tak položaj kakor je zdaj.

**Od Save** 18. maja. [Izv. dop.] Z ve-  
likim navdušenjem smo pozdravili Slovenci  
poročilo žurnalov, da je namen potovanja  
Njih. Veličanstva, našega carja ta, da se po-  
udarja, na kakov način bi se Dalmacija z  
Hrvatsko kraljevino sklopila, ter se zvezala  
s Cislajtaniijo.

Vse naredbe magjarske vlade opomin-  
jajo Hrvate, se tej mori, prej ali slej od-  
tegniti, ter se s Slovenci in Čshi zvezati.  
Res, da je cislajtanska vlada tudi Slovanom  
krivična, res, da še mi Slovenci skoraj no-  
benih narodnih pravic priborili nijsmo, res,  
da ste si ti vladi, kar krivice zadeva, po-  
dobni kakor krajecar kracarju, res, da se še  
naš biser, mladina po šolah namesto, da se  
hitreje izobražuje in um bistri, le s tujim  
jezikom trpinči, res, da še vlada v naših  
uradnih tuji, nemški jezik, res, da ima cis-  
lajtanska vlada le ta namen, Slovenijo po-  
nemčiti. A vse te nezgode, katere še sedaj  
Slovenci trpimo, trajajo le še kratek čas.  
Zgodovina vedno i vedno dela in gleda na  
roke krivične nemške vlade. Zgodovina vidi,  
kako se Slovani potegujejo in borijo za  
svojo dedino, za najdražji biser, za priro-  
jeno pravico, za jezik pradedov. Gorje kri-  
vičnikom in odpadnikom! Zgodovinski  
sodbi ne odidejo. Naravno zahtevanje na-  
rodov je še vsikdar zmagalo. Vam, bratje  
naši, bi cislajtanska vlada vendar več ško-  
dovati ne mogla, kakor vam je uže magjar-  
ska. Vaša narodnost je uže osigurjena.  
Imate uže univerzo, srednje narodne šole na  
naravni, narodni podlagi.

Vaš jezik ukoreninjen je uže v vseh  
uradnih. Te naše prirojene in pribor-  
jene ter utrjene pravice so nedotakljive.  
Bolj zatirani v Cislajtaniiji ne morete biti,  
kakor ste v Translajtaniiji, a v materijal-  
nem obziru boste vendar tukaj nekoliko  
na boljem. Mej drugim pa vam Nemci vaše  
vrlo napredovanje uže pripoznavajo, ter pri-  
dobivate vedno več simpatij mej njimi, več  
nego mej Magjari. Skoz zvezo Hrvatov s  
Cislajtaniijo pridobijo oni kakor tudi mi Slo-  
venci mnogo. Slovincem potem Hrvatska  
ne bi bila več „ausland“. Slovenska naša  
mladina podala se bode veliko rajši študirat  
v Zagreb, kjer ji je tudi univerza na narod-  
nej polagi na razpolaganje. Skupno delo-  
vanje Hrvatov in Slovencev pospešilo bi v  
v duševnem obziru naš napredek i ne bilo  
bi dvombe, da dobivamo Slovenci na ta na-

(Dalje v prilogi.)



čin prej vse naše narodne pravice; da, celo Jugoslovanstvo s tem mnogo pridobi. — Zedinimo se!

**Iz Postojne** 20. maja [Izv. dop.] Jedva je preteklo štiri tedne, kar je naš trg obiskala nesreča z ogujem in baš včeraj je prišel nadzornik graškega zavarovalnega društva cénit škodo, katero je napravil požar v Postojni v noči od 29. do 30. aprila — a denes je zopet naznanil zvon se žalnimi glasovi, da gori. Okolo polu dneva se je namreč naenkrat vtila ploha in parkrat je zagrmelo ter tresčilo v nekov skedenj v Zalogu, vasiči komaj četrtnko ure od Postojne. Pogorel je bil skedenj, slama in vse kar je bilo v njem, pa en kozolec, vse enemu gospodarju. Drugemu gospodarju je vrgla strela ali samo potres vsled strele na enem koncu hiše ves paž na tla. Zavarovana sta bila oba poškodovana, toda prvi slučajno ali iz nevednosti ali pa iz malomarnosti nij plačal letne pristojbine, in sedaj se ne vé, če bo dobil kaj povračila za škodo, katero mu je učinil požar ali ne.

Zavarovan je bil ta pri graškem vzajemno-zavarovalnem društvu, katero ima pravico, po eksekuciji izterjati zaostale pristojbine od kesnih plačevalcev, katere pravice druga enaka društva nemajo. Ko bi torej to društvo zavarovancu, premda nij plačal pristojbine za tekoče leto, ne povrnilo škode, bila bi to velika nedoslednost in po našem mnjenju tudi krivica, kajti če sme in tudi izterjuje zaostale pristojbine, moralo bi dosledno tudi škodo plačati, ker ne more drugače misliti, kakor da društvo sodi, kaj je tisti še zavarovan, pri katerem po eksekutivnem potu izterjuje pristojbino, ker jo sam nij o pravem času odrajal. To bi se bilo prigodilo tudi temu kmetu in to tem gotoveje, ker je doslej redno plačeval in je bilo do letošnjega leta vse plačano — samo za tekoče leto je bil na dolgu. Škode mu je 400 gold., katere mu bode tako se nadajamo, društvo izplačalo iz gori navejenih uzrokov, pa tudi zato, da si ohrani in utrdi svoje dobro ime. Zaradi tega bom vam o tej zadevi ob svojem času tudi še poročal, ko bo prišel dotični odlok iz Gradca.

Ta nova nesreča po požaru in škoda, katera bo morda zadela pogoreleca, če mu je društvo ne povrne, pa naj bi vendar uže izmodrila naše ljudstvo, da bo poslej o pravem času plačevalo letne doneske, one posestnike pa, koji še niso zavarovani, da se takoj zavarujejo, ter se tako vsaj deloma ognejo škodi katera bi jih utegnula zadeti vsled enake nesreče.

**Iz Gorenjskega** 19. maja. [Izv. dop.] Žalostno je vedno, ako se sliši, da udje ovega ali družega stanu, katerega obstanek splošni interes terja, ne spolnujejo svoje dolžnosti vestno i na tanko.

Žandarmi na pr. so v novjšem času tako plačani, da vendar ne bode težko v tej zadevi merodajni oblasti sposobne in za to stvar dosti izobražene ljudi dobiti. Žalibog, da se sedaj more reči, da je tako. To je dokazal zopet primerljaj, v katerem sta bila dva žandarma Radovljiške postaje nedavno upletena. — Bilo je pred 10 dnevi, ko so v Zgoši blizu Radovljice na večer v nekoj tamošnji krčmi nekateri kmetje sedeli in pili. O 9 uri na večer prideta dva na patroli nahajoča se žandarma v revno to krčmo in začneta tudi piti. Ko je pivo zavžito in

jima kri dosti vnelo, začela sta neke navzoče obče spoštovane posestnike raznimi zabavljicami pitati in sta jih slednič brez uzroka iz izbe izpabnila in jih tudi z orožjem traktirala. Po dovršenju tega junaškega dela se vrneta v izbo in sta do pol treh zjutraj pijančevala. Kaj si bodejo ljudje mislili, ako si žandarji delajo take čudne „veselice“? Oni so poklicani za red in mir mej ljudmi skrbeti i to oboje kalijo!

**Iz Št. Ruperta** 15. maja. [Izv. dop.] Ne zamerite, da vam pišem tudi jaz nekaj vrstic o tistem našem Dolarju, o katerem imate zelo pogostoma dopise iz Št. Ruperta, ki izvrstno popisujejo dejanja tega našega velicega nemškutarja, sedaj še našega župana. V 102. ševilki vašega lista se o tem Dolarju in drugih njegovih pajdaših prav dobro omenja, da se povsod bahajo „kako jim je ljudstva blagor na srei, kako skrbijo, da kmet napreduje“ itd. A kolikor ta nemškutar o sebi hvalo prepeva, tolikokrat se kar na debelo neresnico govori kakor je sploh navada bahačem. Če je D. res ljudstva napredek na srei, kako je to, da je enkrat, ko se je gospod Radoslav Pukelj ponudil, da hoče brez plače ob nedeljah kmete v novej meri in vagi podučevati, tega gospoda ponudbo s tem rešil, da mu je rekel, in zagrozil, da, ako bi hotel g. P. kmete podučevati, bode na vsako stran beriča dal, ki bosta imela povelje, iz šole ga poriniti, kakor hitro bi se drznil kaj črhni o Nemcih ali nemškutarjih! Če bi g. P. kmetom rekel, da „meter“ nij nemška beseda, ampak francoska, da beseda „deka, hekto, kilo, miri“ niso velicega nemškega rodu, marveč grškega, potem bi beriča kar imela klasniti po g. P. ter ga tirati iz sobe. Ta izrek, kakor ga je storil nasproti g. Pukelju Dolar, je res vreden, da se javnosti izroči, naj svet izve in sodi, kakovšna da je omika Dolarjeva, in kako je v strahih, da bi kmet več vedel, kakor nevedni g. Dolar. Potem pak se hvali, da mu je napredek kmeta srei? Povem vam še da se Dolar nikogar toliko ne boji, kakor gospoda Pukelja. Čul pak D. gotovo še nij od nobenega toliko resnice v obraz, kakor od g. P., ki mu je uže več kot stokrat dokazal, kako krivični so nemčurji. Zato se ga D. tudi tako zelo boji, posebno če bi o nemčurskih „sleparijah“ še govoriti hotel. Gotovo bi bilo potem njegove „slave“ konec, in kmetje bi sprevideli, kakovega kozla imajo v svojem zelenjaku. Kmetje, ki so pri zdravi pameti i ne po nemškutarskih kot med sladkih, pa vendar strupenih besedah omaljeni tudi uže gostokrat govorijo, da so si s tem, da so Dolarja zvolili za župana, res malo časti nakopali na glavo in da bodo pri prihodnji volitvi bolj pazili, koga bodo volili. In to je, če se uresniči, prav veselo, da uže kmetje izpoznavajo, kaj da je prav kaj ne, kdo da je pošten, in kdo kmetu na dobro dela, in kdo resnico govori. Kadar se enkrat to zgodi, bomo vsi veselo vskliknili: bogu hvala, da je šlo Dolarjevo nemškutarstvo in — rakom žvižgat.

**Od Savinje** 15. maja [Izv. dopis.] Savinjsko učiteljsko društvo je imelo dne 13. maja shod v Braslovčah, katerega se je udeležilo 10 učiteljev. Predsednik g. Škoflek pozdravi došle gospode kolege. Društvo je delovalo sicer še malo, — kriva je temu bila zima, kajti moglo je imeti samo tri

shode. Kot novosti omenja, da je društvo izgubilo podpredsednika g. Preširna, nadučitelja v Mozirji, kateri se je v Celovec preselil in g. Klopčiča, učitelja v Št. Pavlu, sedaj učitelja v Konjicah. Mesto g. Preširna smo pa dobili g. Cizelja v Mozirje in g. Vodlaka v Št. Pavel pri Savinji. Pristopila sta radovoljno k našemu društvu in bodeta delala z nami v našem kolu za naš mili narod in našo slovensko mladino. — Dalje omenja, da bode društvo v prihodnje redneje zborovalo in odložili smo 3. junija v Petru pri Savinji zborovati. Za perovodjo je bil enoglasno izvoljen g. A. Leban učitelj v Mozirji. G. Škoflek, nadučitelj na Vranskem je bil potem izvoljen za predsednika, g. Meglič, učitelj na Vranskem, za tajnika, g. Cizelj, nadučitelj v Mozirji, za podpredsednika, g. Agrež, nadučitelj v Braslovčah, za blagajnika, in g. Škoflek tudi za pevovodjo.

Na to poprime besedo g. Škoflek, ter predava „o zgodovini v ljudski šoli“ z posebnim ozirom na Slovence. Ta spis se bode „ad circulandum“ pošiljal vsem učiteljem našega društva, da vsak dotične opombe in popravke ali dostavke doda. — O drugi točki „četrtek — šolski praznik“ poroča g. Meglič. Po temeljiti razpravi, pravi on, da bi bilo želeti, da bi tudi v prihodnje četrtek bil prosti dan.

Potem pridejo na vrsto razni nasveti. G. Meglič povdarja večjo živahnost društvu; naj vsak učitelj po mogočnosti v svojem okraju nekaj podpornih udov dobi. — On obžaluje, da se nahajajo v krasnej savinske dolini nekateri učitelji, kateri „še spijo na duši“ in se ne brigajo za društvo. Posebno v spodnji in zgornji savinske dolini se nahajajo taki učitelji, kateri se za društvo ne brigajo. Bog daj, da bi se ti grešniki spokorili.

Potem smo imeli skupni obed. — Peli smo narodne pesni; razni učitelji so na glasovir igrali, mej tem, ko so se vršile razne napitnice.

**Iz Celja** 10. maja [Izv. dopis.] V vašem listu sem čital dopis o osodi mariborskih slovenskih dijakov; po pravici mora vsak priznati, da je huda in krivična. — Kakor se mi od dijakov pripoveduje, godi se tukaj slovenskim celjskim dijakom do zdaj še vendar malo bolje. Oni imajo dovoljeno slovensko pevsko društvo, katero se prav lepo razcveta in jim je bilo tudi mogoče prvega maja izlet napraviti. Rečeno je sicer bilo, da se jim izlet le pod tem pogojem dovoljuje, ako ga napravijo skupaj z Nemci vred, ali ker „Nemci“ niso mogli za sebe izleta napraviti, (le pet jih je šlo v Slovensko Bistrico, kjer so se z mariborskimi Nemci združili), so naši tem lažje prav po slovensko prvega maja obhajali. Zbralo se jih je blizu 40, in ko so na javnem prostoru navdušeno „Slovana“ zapeli, odrinili so na brzih vozovih s slovensko zastavo na čelu, proti Šmarji. Okolo ene so došli na omenjeni kraj, kjer so se celi po polu dan mej soboj izvrstno zabavali. Na večer je došlo veliko rodoljubov iz Šmarja in iz okolice k veselici, pri kateri so se govorili in razne pesmi vrstili.

Pri tej priložnosti izrekam v imenu vseh celjskih slovenskih dijakov presrečno hvalo vsem tistim gospodom, ki so se jim ta večer tako prijazne skazali. — Bog daj še več takih narodnih slovenskih vesellic, kakor je



bil ta izlet 1. maja, in tolažljivo smemo gledati in upati na boljše čase in boljše prihodnost.

**Iz Zagreba, 20. maja.** [Izv. dop.] Naš sabor je na 20. t. m. sklican. Njegovo predstoječe zasedanje bo kratko, in za ta sabor zadnje, ker njegov mandat za skoro vgasne. Jeseni bomo imeli nove volitve. Vladi se nij treba bati, da ne bi velike večine dobila. Njeni dosedanji uspehi so najbolje njeno priporočilo. Stari zastopniki bodo z malimi iznimkami zopet vsi voljeni, zlasti tisti, ki niso uradniki. Uradniki so pa po novem volilnem zakonu, o katerem se čuje, da bo vendar potrjen, pasivno volilno pravico izgubili. — Novi politični in sodnijski uradniki so ravnokar imenovani. Vsak njih mora uže do zadnjega t. m. na svojem mestu biti. Ko je leta 1868. baron Rauch svoje mameluške imenoval, vrgel jim je tako rekoč deželo in narod pred noge, rekši: „nate, tu imate nagrado vašega mameluštva! Upravljajte z deželo tako, da se naša stranka, in vi z njo, na krmilu vzdrži, za drugo si najte glavo preveč razbijati.“ — In res, mameluštvo se je kakor hudournik po deželi razpustilo. Vsak je grabil, kaj in kolikor je mogel. Hrvatska in Slavonija postali ste dva turška pašiluka. — Vse drugač je Mažuranič nove uradnike po deželi razposlal. Hodite, je rekel velikim in podžupanom, mej narod, postopajte z njim blago in ljubezno, pošteno in vestno, bodite mu otac i majka, navodite ga k napredku, imajte njegovo dušno in telesno blagostanje pred očmi. Kdor pa neče: „patet exitus.“ Eden ali drugi je morebiti pri naimenovanju memoidjen, ter se čuti žaljenega, kateri drugi nadejal se je zopet morebiti večje karijere, pa osebni oziri se morajo pri takih zadevah stvari samej podrediti. — Predvčeranjem smo pokopali cdličnega Slovenca dr. Andrijo Gostiša, predstojnika vladnega oddelka za pravosodje. Po dolgej bolezni je umrl stoprv v 54. letu starosti svoje. Rodil se je v Črnicah pri Idriji. „Obzor“ je svoje poročilo o njegovem življenju, delovanju, smrti in pogrebu s temi besedami zaključil: „Nezamieraj poštena duša, da tebe Slovenca preda hrvatskoj zemlji Dalmatinac (na grobu je namreč govoril vseučilišni profesor Vojnovič, rojen Dalmatinac), koji na svojoj učiteljskoj stolici sledit će te kao uzor, i komu je čast dostala, da ti nazivlje vječni pokoj pod krilom one vjekovite Pravde, koju si ljubio za života svoga, i do mogućnosti u tvome visokome zvanju oživotvorio.“ — Pri pevskej svečanosti v Sisku, obiskanej po več kot 150 pevcev, pridobil si je ljubljanski „Sokol“ zopet mnogo novih simpatij. Predno so se Italjani in Nemci politično zedinili, zedinili so se duševno, in to duševno zedinjenje pospeševalo se je najbolj po sestankih pevcev, strelcev, telovadcev in enakih društev. Posnemajmo jih, saj tudi mi Jugoslovani težimo po duševnem in stvarnem zedinjenju.

**Iz Bosne 10. maja** [Izv. dop.] Tudi naši Turki se ločijo na stare in na mlade. Razložek mej njimi je ta, da hočejo staroturki turško državo ohraniti, kakoršna je nekdanj bila, in kakoršna je v koranu popisana; mladoturki pa hočejo turški državi zapadnoevropsko, moderno obliko dati. Staroturki so fanatično-religiozni, za

njih je po mahomedovej zapovedi vsak inovnik sovražnik, katerega velja ugonobiti. Mladoturki so glede veroizpovedanja precej tolerantni, ter ne bi prav nič proti temu imeli, da so na Turškem vsa veroizpovedanja ravnopravna, samo, da jim politična nadvlada neokrnjena ostane. Prvi uspeh so mladoturki v politiki s tem dosegli, da je bilo pred štiridesetimi leti staroturško janičarstvo odpravljeno. Od tistih mal se mlado in staroturštvo v krogih Carigradskega evleta, kakor se vlada imenuje, vedno sem ter tja riva. Eukrat so mladi gori in stari doli, drugikrat pa stari gori in mladi doli. Po vilajetih (provincijah) se tekmetstvo mej mladimi in starimi ne čuti in ne javlja tako pregnantno kakor v Carigradu, in sploh je tudi mladoturštvo v provincijah slabo zastopano, naj slabše bi rekel, da v Bosni, ki je skoz in skoz staroturška. Veliki vezir Hussein-Avni je bil staroturk od pete do glave. Ideja panmahomedanizma je našla v njem zvestega učenca, ognjenega razširitelja in mogočnega zaštitnika. Mahomedanskemu verskemu fanatizmu je vidno vojke popuščal. Proganjanje kristjanov v Bosni in Hercegovini, in podgoriško klanje je bilo sad njegove notranje staroturške politike. Po vseh džamijskih medressah (mošejskih šolah) v Bosni, učili so ulemi (turški duhovni) zaničevanje kristjanov, džaurov (psov) in pridigovali vojsko proti Karadaghu (Črneji gori). Hussein-Avni je bil zlasti na Črnogorce piker. Valjda za to ker je bil v zadnji črnogorsko-turški vojni pri Grahovcu in v soteski Dugi od Črnogorcev skoro do zadnjega moža pobit. Hussein-Avni je naslednik je mladoturk Essad-paša. Čuje se, da je v Parizu študiral, ter da ne nosi turbana, katerega bi staroturki po nobeni ceni s cilindrom ali fesom ne zamenili. Essad-paša bo tako dolgo veziroval, dokler ne bo tudi on postal žrtva inostrane diplomacije. Zlasti angleška diplomacija bo proti njemu, ker ta povsod fanatično staroturštvo, kot orožje proti Rusiji podpira. — Vojni hrup je pri nas nekaj utihnil. Neki de celo, da letos še ne pride do krvavega plesa, prihodnjo pomlad pa baje gotovo. To pa morem kot faktum poročati, da je prišel ukaz iz Carigrada, valjda še od prejšnjega vezira Avni-paše, da se ima ves „wakuf“ (ležeče mošejsko premoženje), in celi „evkaf“ (pobožni zakladi), popisati in izkaz v Carigrad poslati. Gotovo je carigradskej vladi denarja treba, in morebiti namerava „wakuf“ in „evkaf“ posoditelju kot hipoteko založiti. Na ležeče cerkveno premoženje spada celih devet desetih bosniškega zemljišča, deseta desetina je spahinska, raja pa nema niti toliko premoženja, kamo bi mogla svojo tožno glavo položiti. Upati je, da se bo pod novim vezirrom Essad-pašo stanje raje kolikor toliko poboljšalo, sicer jej res ne bode drugega preostalo, nego culico povezati in črez mejo pobegniti. O potovanju cesaro-kralja Franje-Josipa po Dalmaciji se pri nas vsakoršne anekdote pripovedujejo, kako je dober, kako pravičen, kako ubogcem pomaga, in baje kako Turke črti.

### Domače stvari.

— (Ljubljanski mestni zastop in nemškutarenje.) Zadnji petek večer je imel ljubljanski mestni zastop sejo. Dr. Schaffer je predlagal, naj ljubljanska občina

protestira proti novoskleneni postavi, vsled katere bi bil slov. jezik na realki za vse Kranjce obligaten predmet, kakor je laški in nemški, ter naj se vlada prosi, da je ne sankcionira. Njega so podpirali Dežman, Schrey, Supan in — glejte! — celo Aleksander Koruza je pobesedoval in govoril proti učenju našega jezika v naših šolah, tako, da na zadnje sam nij vedel, kaj bi rad. — Proti Schafferjevemu predlogu sta govorila narodna mestna zastopnika dr. Karel Bleiweis in Potočnik, naglaševaje potrebo učenja slovenskega jezika na realki. — Schafferjev predlog je bil potem sprejet, a ne enoglasno, kajti razen naših domačih narodnih zastopnikov, glasovali so še trije drugi poštteni proti Schafferju, mej temi je bil tudi gosp. Doberlet.

— (Solkanska čitalnica) bode imela 30. maja 1875 ob 3. uri po pólú dne v čitalnični sobi letni občni zbor. Prav prijazno vabi čitalnični odbor vse ude, da se v prav obilnem številu udeležé. Ob 4<sup>1/2</sup> po pólú dne po občnem zboru bo v Verdikonovem lepo okinčanem vrtu „koncert,“ pri katerem bo svirala vojaška godba, vmes se bo vrstilo narodno petje. K veselici vabi odbor tudi vse rodoljube.

— (Fzm. Kuhn), bivši vojni minister, in sedaj komandujoči general v Gradci, je predvčeranjem v Ljubljani vojake nadzirjal. Bil je z vtisom nezadovoljen in je grajal višje oficirje, da za red in izurjenje vojakov premalo storé.

— (Dramatičnemu društvu) je pri letošnjem izžrebanju o sv. Janu v Pragi pripadel v „umetniškeji besedi“ krasen dobiček: slika „okolica na kmetih“ od Ulika na št. 1329.

— (Proti lesnemu črvu) nemško imenovanemu „borkenkäfer“ je vlada postavila za ljubljansko okolico, Kranj in Radovljico posebno komisijo, katera ima čuvati, da se ta gozdom škodljivi mrčes ne širi, in kmetom ob potrebi svetovati. Udje te komisije so gg. Seitner iz Javornika, Miklitz iz Radovljice, Fr. Rupnik iz Radovljice, Vič iz Ljubljane, Komač iz Kamnika in Rant iz Loke.

### Razne vesti.

\* (Strašen umor.) Iz Biale na Šlezkem se dunajskim listom poroča: Minólo nedeljo do pólú dne je našla neka pastarica iz Lipnice baš na meji Bialske okolice mlado, mrtvo ženo ležečo, ki je bila v pravem pomenu besede z krvjo kar zalita. Pastarica pokliče sosede, ki brzo potem pripeljejo c. kr. sodnijsko komisijo. Dokazalo se je, da je bila ženska umorjena v minólej noči, in da je še le 25 let stara. Glavo je imela popolnem odrezano in vrhu tega izrezan goltanec. Telo je bilo od zdolej do prs preparano, in vrhu tega so se pogrešale umetno izrezane genitalije, katere je morilec vzel soboj. Ker je umorjena imela rane na nogah in rokah, je dokaz, da se je branila. Splošno se trdi, da je ta strašni umor učinil nek mesar, njen mož, ki jo je hotel kaznovati zaradi zakonske nezvestobe. Baje so ga uže dobili.

\* (Goljufano dekle.) Hči krčmarja v Sedlci na Češkem Marija M., zaljubila se je strastno v mladega udovca. Verjela mu je, ter se mu podala popolnem. Od te dobe je pak tudi ljubezen njenega mladega udovca hladneja postajala, in to še tem bolj, ker so se na dekletu jasno prikazovali nasledki tega znanja. Oče njen je ponudil udovcu 1000 gld. dote, ako jo vzame takoj za ženo. Ali udoveček je imel uže drugo



„partijo“ poiskano, neko bogato udovo. Zapuščena si je vzela to osodo tako k srci, da je dne 4. t. m. zapustila očetovski dom in si blizu vasi Hrások zabodla nož v prsi. Rana nij bila smrtna; torej si nož še enkrat zabode v pljuča in pod srce ali tudi to jo nij usmrtilo. Uboga deklica se je le s težo doplazila na ondotno pokopališče, kjer je prebдела celo noč in dan v grozovitnih bolečinah. Zvečer se je vlekla z pokopališča v vas Hrások, kjer je umrla pri svojej sestri 9. t. m.

\* (Mlada zapravljenka.) Pred potrošno sodnijo v Gradcu pride kmalu zanimiva pravda na vrsto, v katerej je lepa, sedemnajstletna deklica obdolžena goljufije. Zatožena je pred 2 leti, obiskavša še šolo, izvabila svojej gospodinji pri raznih prilikah dvanaest tisoč goldinarjev, češ, da denar posojuje necemu imenitnemu gospodu na visoke obresti. Toda vse to je bilo le izmišljeno, kajti mlada deklica, jedva otroškimi leti odrasla je denar obdržala za se, ter ga potrosila na neverjetni način. Dajala je za ples, aranžirala izlete, svoje učiteljice in prijateljice pak obdarila z najdražjimi oblačili, biseri itd. Mala zapravljenka se je bahala po štacunah s tisočaki in živela, ko kneginja. Vrh tega je trgovce in zlatarje oplahala za zlatnino in dragocene reči v znesku 800 gold. Sploh je počenjanje čudnega dekleta, ki z njeno krasno postavo in lepem vedenjem učini na vsacega prijeten vtis, vzbudilo povsodi veliko senzacijo, ki daje povod različnim povestim. Zatožena se zove Marija Fograš in je dete revnih staršev iz Brež na Koroškem.

\* (Rozsa Šándor ušel.) Neverjetno, ali res. Znano je, da je bil obsojen za celo življenje, in sicer v ječi Samoš Ujvarskej. V poslednji dobi se je hlinil na videz jako pobožnega, ter vedno zahteval spovednika. Frančiškanskega mniha, ki so ga k njemu poslali, je zvezal, oblekel se v njegovo kuto, ter na ta način pobegnil čez gore in doline.

\* (Velik požar), ki je nastal 17. t. m. v mestu Pešaver v Indiji in je trajal 60 ur, vpepelil je celo petino mesta. Blizo 15.000 osov je brez pristrešja.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

**Revalescière du Barry**

v Londonu.

28 let uže je nij bolezní, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodecu, na živcih, dalje prsno, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebravljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnicno mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osov, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka. Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vaestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872. Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik. Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik. Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.175. Gospodiči de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v puščah a 2 gold. 50 kr. i 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodsje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Šahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Moric, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in apotekarskih trgovcih: tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

### Uradno naznanilo.

23. maja 1875.

Javne dražbe: Jov. Flajnikovo iz Hrastja, 26. maja (I. Črnomelj). — Marije Ostermanove iz Deskove vasi, 26. maja (I. Črnomelj). — Jak. Zalarjevo iz Studenca, 5. junija (III. Ljubljana).

### Umrli v Ljubljani

od 18. do 20. maja:

Jos. Križman, v prisilni delavnici, 38 l., na jetiki — M. Prekova, gostica, 80 l., na starostnem opešanji. — Matija Gradišnik, krojač, 47 l., na sušici.

### Tržne cene

v Ljubljani 22. maja t. l.

Pšenica 4 gld. 80 kr.; — rež 3 gld. 50 kr.; — ječmen 2 gld. 70 kr.; — oves 2 gld. 10 kr.; — ajda 2 gld. 60 kr.; — pros 2 gld. 80 kr.; — koruza 3 gold. 10 kr.; krompir 1 gld. 80 kr.; — fižol 5 gld. 40 kr.; masla funt — gld. 53 kr.; — mast — gld. 50 kr.; — špeh trišen — gld. 40 kr.; — špeh povojen — gld. 43 kr.; jajce po 1 $\frac{1}{2}$  kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 27 kr.; — teletnine funt 25 kr.; svinjsko meso, funt 28 kr. — sena cent 1 gld. 60 kr.; — slame cent 1 gld. 15 kr.; — drva trda 6 gold. 20 kr.; — mehka 4 gld. 80 kr.

## Nova najbolj rudeča vinska barva

vztrajajoča in zelo koncentrirana.

$\frac{1}{2}$  kilo na 100 litrov,  
6 kilo na 1200 litrov,

zadostuje, belo vino pobarvati lepo temno-rudeče, brez kalenja; barve, narejene od najneškodlivejših tvarin, nij moč ločiti od naravne rudeče vinske barve.

Pri rudečih vinih, posebno pa pri mladih rudečih vinih ima dalje barvanje to lastnost, ka ono ne pobarvi samo vino, nego i učini krasno. Lepota je namreč, ako se primeša barve, taka, kakor pri vseh drugih lepo-barvanjih. Vino je namreč momentanno kalno in se mora pustiti nekoliko dnij mimo ležati, da postane bistro, potem se le se mu dodá navadno različje. Vino se izčisti samo od sebe, ter ne potrebuje radi tega nobenega drugega lepoticnega sredstva.

Pri rabi barvanja je treba barvo prej v kakej steklenej posodi pravilno razpustiti malo z vinom.

Gustav Pokorny, Dunaj, hintere Zollamtsstrasse Nro. 9.

(143—4)

### Loterijne srečke.

V Gradcu 15. maja: 76. 71. 36. 5. 48.  
Na Dunaji 15. maja: 69. 23. 17. 39. 42.

## Vabilo.

Denes nedeljo 23. maja  
bode

v čitalnični restavraciji  
**Koncert**

vojaške godbe pešpolka Sachsen-Meiningen.

Začetek ob 8. uri.

Za dobro pijačo, okusne jedi in hitro postrežbo bode skrbel, in se priporoča

Ivan Tanko,  
gostilničar.

(174)

## Piccolijeva lekarna „k angelju“.

### Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajskej cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper differitis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodisceče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlcev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vseh notranjih in vnanjih prisadib, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Elikzir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème, je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so često škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštnemu povzetju. (132—18)



## Trgovski praktikant

za mojo manufakturno štacuno tu se  
tako sprejme. Fantje z dežele imajo  
prednost. (173—1)

Hugon Turk,  
trgovec v Ljubljani.

## Odpretje gostilnice.

Uljudno podpisani javlja, da je v hiši št. 5  
na karlovskem predmestju obstoječo

## krčmarijo

vzel v najem in odprl. — Gorka in mrzla jedila,  
bizelska vina, Avrovo pivo, 1 vrček à 10 kr., se naj-  
okusneje servirajo. Prav mnogobrojnega obiska se  
nadeja s posebnim spoštovanjem

(171—1)

Jakob Povše.

## Žrvenjak

(Graham-ov kruh)

najboljšega okusa se dobiva pri

Josipu Čadu,

(172—1) na starem trgu, h. št. 33.

### Tuji.

21. maja:

Pri Slonu: Puher iz Rodiča. — Petrovič  
iz Trsta. — gr. Pače iz Ponoviča.

Pri Maliči: Lesner iz Dunaja. — Urbančič  
iz Predvorja. — Fehr iz Dunaja. — Schink iz Za-  
gorja. — Mostig iz Dunaja. — Ramor iz Trsta. —  
Engel iz Dunaja. — Drioli iz Trsta. — Spazapan  
iz Vipave.

### Gospodarji pozor!

## Zavarovalnica „Minerva“

zavaruje po najnižji ceni

### proti škodi po toči

za gotove premije ali pa proti menjicam.

Ravnateljstvo za slov. dežele:

Janez Jereb.

Pisarna v Ljubljani na starem trgu št. 155.

(164—2)

Štev. 1885.

## Razglas.

## Hiši na prodaj.

Ljubljanska hranilnica prodá prostovoljno svoji  
hiši štey. 4 in 5 v gradišnem predmestju, zraven  
realke s pritlikino vred. — Najnižja kupna cena obema  
hišama je 25.000 gold. a. v.

Dotične ponudbe in vadium, 2.500 gold. (go-  
tovina, hranilnične bukvice, ali pa državna dolžna  
pisma po kursu) naj se oddajo

do 30. maja t. l.

o polu dne ravnateljstvu hranilnice, kjer se morejo tudi  
kupni pogoji pregledati. (165—3)

Hranilnica v Ljubljani,

12. maja 1875.

## Národna tiskarna

v Ljubljani

se priporoča

### za izvršitev vseh tiskarskih del

v lični obliki in po najnižji ceni, posebno:

|                                                                    |              |
|--------------------------------------------------------------------|--------------|
| 1000 poštih vozni listov                                           | 5 gld. — kr. |
| vsakih 1000 več                                                    | 3 " 20 "     |
| 1000 vozni listov za železnice s firmo in želež-<br>niškim kolekom | 7 " 50 "     |
| 2000                                                               | 13 " 50 "    |
| 1000 za brzovoznino s firmo in železniškim kolekom                 | 9 " — "      |
| 2000                                                               | 16 " 50 "    |
| 1000 zavrtkov (Couverts) v kvart s firmo                           | 4 " — "      |
| 1000 " v oktav " "                                                 | 3 " 80 "     |

### Zaloga tiskanih formularev

za c. kr. sodnije, občinske urade, okrajne zastope, šole, cerkve  
in cerkvene urade, advokate in notarje, pobotnice za mesečne  
plače i. t. d.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

## Skladišče dunajske tiskarske tovarne katuna.

Dovoljujemo si sledeči najcenejši tovarniški cenik za sezono 1875 uljudno  
predložiti. Svoje izdelke razločujemo v dve vrste, ter smo porok za dobroto  
robe in zagotavljam, da se vsako naročilo tako točno izvrši, kakor bi si  
naročnik sam izbral. Na zahtevanje pošljemo na ogled obširni cenik. Priporočevaje  
najtopleje naše podvzetje, ostajamo in se znamenjamo

s odličnim spoštovanjem

(51—12)

### Cenik.

| Vatli, roba.                                                                                                       | I. četrt. | II. četrt. | Roba na kose od 30 +<br>50 ali 54 vatlov.                                                                                   | I. četrt. | II. četrt. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------|
| Vlastni izdelek v perkalinu<br>in platna za srajce, vatel<br>po gold.                                              | —25       | —20        | <sup>3</sup> / <sub>4</sub> 30 vatlovega platna od<br>prediva, kos po gold.                                                 | 8.—       | 7.—        |
| Kosmonoški izdelki v per-<br>kalinu, kretonu in platnu<br>za srajce, vatel po gold.                                | —30       | —25        | <sup>3</sup> / <sub>4</sub> 30vatlov. pranega platna<br>od creasa, kos po gold.                                             | 8.—       | 7.—        |
| Neunkirchenski izdelki ba-<br>tista in jaconeta, vatel po<br>gold.                                                 | —30       | —25        | <sup>3</sup> / <sub>4</sub> 30vatlov. pranega platna<br>za mizne prte, kos po gold.                                         | 10.—      | 9.—        |
| Francozki izdelki jaconeta in<br>mouselina, vatel po gold.                                                         | —40       | —35        | <sup>3</sup> / <sub>4</sub> 30vatlov. pranega platna<br>od creasa, kos po gold.                                             | 12.—      | 11.—       |
| Giroflé-Girofla, najnovejša<br>roba za plesno in letno<br>obleko, vatel po gold.                                   | —45       | —40        | <sup>3</sup> / <sub>4</sub> 50vatlovega nizozemskega<br>platna, kos po gold.                                                | 14.—      | 12.—       |
| Turški creton za spalne ha-<br>ljine najnovejšega kroja in<br>vrste, vatel po gold.                                | —30       | —          | <sup>3</sup> / <sub>4</sub> 50vatlovega belšaškega<br>platna, kos po gold.                                                  | 16.—      | 15.—       |
| Percail za meblje vsake barve<br>in dessin, vatel po gold.                                                         | —35       | —30        | <sup>3</sup> / <sub>4</sub> 50vatlov. irskega platna,<br>kos po gold.                                                       | 25.—      | 20.—       |
| Izbran francozki brilantin,<br>vatel po gold.                                                                      | —35       | —30        | <sup>3</sup> / <sub>4</sub> rumburškega platna (samo<br>May in Holfeld) 6 vrst, gld.<br>30—40—50—60—70 kos po<br>24 vatlov. |           |            |
| Beli in gladki brilantin, vatel<br>po gold.                                                                        | —35       | —30        | <b>Roba na tucate.</b>                                                                                                      |           |            |
| Belo in ogledno tkanje za<br>životke, vatel po gold.                                                               | —30       | —25        | Žepni robci za deca z slikami<br>ali pisanimi okraji, tucat po<br>gold.                                                     | 1.—       | 85.—       |
| Kosmonoška koža za dam-<br>sko in otroško obleko, vatel<br>po gold.                                                | —45       | —40        | Žepni robci za dekleta z pi-<br>sanimi okraji ali obrobljeni,<br>tucat po gold.                                             | 1. 5      | 95.—       |
| <b>Angleška platnena roba<br/>za domačo obleko, vatel<br/>po gold.</b>                                             | —30       | —          | Žepni robci za gospode, od<br>batista ali jaconeta z pisa-<br>nimi okraji, tucat po gold.                                   | 1.60      | 1.30       |
| Beli chiffon, chirting in do-<br>mače platno, vatel po gold.                                                       | —25       | —20        | Žepni robci za gospode, z<br>pisanimi okraji ali obrobl-<br>ljeni, tucat po gold.                                           | 3.—       | 2.50       |
| Chiffon ali percail za srajce,<br>vatel po gold.                                                                   | —35       | —30        | Rumburški platneni robci,<br>tucat po gold.                                                                                 | 3.—       | 2.—        |
| Beli damastni gradl in beli<br>ali rumeni nanking, vatel<br>po gold.                                               | —30       | —25        | Irski platneni robci, 5 vrst,<br>gold. 4, 5, 6, 7, 8 tucat.                                                                 |           |            |
| Brisače ročne od jaguarda<br>ali damasta, vatel po gold.                                                           | —30       | —25        | Vlastni izdelki, robci od ka-<br>tuna za glavo, tucat po gold.                                                              | 2.50      | 2.—        |
| Črni orlean, vatel po gold.                                                                                        | —50       | —40        | Kosmonoški izdelki od ka-<br>tuna ali batista robci za<br>glavo, tucat po gold.                                             | 3.80      | 3.20       |
| Črni luster, vatel po gold.                                                                                        | —70       | —60        | Foulard robci za glavo, tucat<br>po gold.                                                                                   | 3.50      | 3.—        |
| Črni svileni lustrin, vatel po<br>gold.                                                                            | 1.20      | 1.—        | Kosmonoški foulard žepni<br>robci za gospode, tucat po<br>gold.                                                             | 4.—       | 3.—        |
| <sup>3</sup> / <sub>4</sub> angl. rips za obleko ali<br>dolmane, vatel po gold.                                    | 1.60      | 1.30       | Vlastni izdelek, žepni robci<br>za gospode, tucat po gold.                                                                  | 3.—       | 2.50       |
| Roba za obleko, gladkih ali<br>koženih barv, vatel po gold.                                                        | —40       | —30        | Platnene servijete od jagu-<br>arda, tucat po gold.                                                                         | 4.—       | 3.—        |
| <b>Posamezni predmeti robe.</b>                                                                                    |           |            | Platnene servijete od dama-<br>sta, tucat po gold.                                                                          | 6.—       | 5.—        |
| Rumburške platnene rjuhe<br>brez šiva, <sup>21</sup> / <sub>4</sub> vatlov široke,<br>3 vatie dolge, kos po gold.  | 4.—       | 3.—        | Platnene brisače ročne od<br>jaguarda, tucat po gold.                                                                       | 5.—       | 4.—        |
| Barvani mizni prtji h kavi<br>raznobarvani, kos po gold.                                                           | —80       | —          | Platnene brisače ročne od<br>damasta, tucat po gold.                                                                        | 7.—       | 6.—        |
| 1 pokrivač od piqueta za<br>deca, bele ali pisane barve,<br>kos po gold.                                           | 1.30      | 1.10       | Servijete za desert, bele ali<br>pisane, v damastu, tucat po<br>gold.                                                       | 3.50      | 2.50       |
| Ena garnitura pokrivač za<br>postelje in piqueta barva-<br>nega, 2 kosa po gold.                                   | 6.—       | 5.—        | <b>Turške hagabug ročne<br/>brisače, tucat po gold.</b>                                                                     | 4.—       | 3.—        |
| Mizni prtji od platnenega<br>damasta.                                                                              |           |            |                                                                                                                             |           |            |
| <sup>3</sup> / <sub>4</sub> <sup>10</sup> / <sub>4</sub> <sup>21</sup> / <sub>4</sub> <sup>18</sup> / <sub>4</sub> |           |            |                                                                                                                             |           |            |
| gold. 3, 3.50, 4.50, 6.50                                                                                          |           |            |                                                                                                                             |           |            |

|              |                                            |                                                                         |   |          |
|--------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|---|----------|
| Čisto lanene | Garniture, bele ali<br>barvane v jaguardu, | za 6 osob, 12 osob, 18 osob, 24 osob,<br>gl. 5, gl. 10, gl. 15, gl. 20. | 2 | i. t. d. |
|              | Garniture, bele ali<br>pisane v damastu,   | za 6 osob, 12 osob, 18 osob, 24 osob,<br>gl. 6, gl. 12, gl. 18, gl. 24. |   |          |

Pošilja se proti povzetju, zaboji se plačajo, ter prosimo, da se na firmo  
in številko dobro pazi, da neprevarijo dugi nepovoljeni in krivični prodajalci.

## Skladišče dunajske tiskarske tovarne katuna,

mesto, Ruprechtsplatz, št. 3, le št. 3,

zadaj za Ruprechtovo cerkvijo, naproti vходу v zakristijo.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.